

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Communication and Transport
Directorate of Civil Aviation

Događaj:	Pojava radarskog odraza vazduhoplova bez labela
Datum, vrijeme i mjesto događaja:	01.09.2015. godine, 15:47 UTC, LQSB
Učesnici u događaju i njihovo stanje:	Avion E190
Opis događaja:	Podnosilac izvještaja je naveo sledeće: "Polijetanje iz Dubrovnika (LDDU) DLH1711, pojavljuje se radarski odraz u BH prostoru bez labela i ostalih podataka, samo (Radar Position Symbol) RPS. Vrijeme 15:47 UTC. Nakon par minuta 15:53 label se pojavljuje. Sve se desilo na UCS 1, SDD2."
Opis postupaka učesnika u događaju:	
Okolnosti pod kojima se događaj desio:	

<p>Preduzete mjere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vazduhoplovni subjekt s kojim je događaj u vezi; 2. Organizacione jedinice BHDCA. 	<p>1. BHANSA je u skladu sa svojim internim procedurama sprovedla istragu ovog događaja.</p> <p>Obavljen je i intervju sa Izvjestiocem i predstavnikom OZZT ATCU I u čijoj nadležnosti je rad DPS-a, a sve u cilju određivanja uticaja ovog događaja na samo pružanje usluga u vazдушnom saobraćaju.</p> <p>Analizom OZZT BHACC/ATCU I utvrđeno je da dolazi do nasumičnog gubitka label-a, u kome su sadržane informacije neophodne za siguran rad kontrolora letenja, te da gubitak istog nije uzrokovan interakcijom kontrolora letenja sa sistemom.</p> <p>Nakon provedbe promjene, zavedene u sistemu BHACC/ATCU I kao PSZP20-DPS SW-15062015, identifikovan je "pogrešan rad softvera", te je upravo ovaj "pogrešan rad softvera" uzrokovao događaj koji je Izvjestilac naveo u izvještaju.</p> <p>Korekcije postojećeg "pogrešnog rada softvera" se mogu ispraviti samo instalacijom nove verzije "softvera", nakon što ista bude osigurana i prođe kroz procese validacije i odobrenja od strane BHDCA (proces prijave promjene i odobrenja/odbijanja iste).</p> <p>Pored opcije instalacije nove verzije softvera procjenom sigurnosti PSZP20-DPS SW-15062015 predviđeno je i vraćanje na staru verziju softvera. U ovom slučaju dolazi do gubitka opcije korištenja dodatnog monitora te povratka anomalija koje su ovom verzijom (koja je bila predmet procjene sigurnosti PSZP-DPS SW-15062015) softvera ispravljene.</p> <p>Prema INDRA-i je 24.08.2015. godine upućen mail visokog prioriteta, nakon čega je nastavljena korespodencija, a sve u cilju ublažavanja i otklanjanja predmetne anomalije.</p> <p>U pokušaju prevencije pojavljivanja problema 28.08.2015. godine OZZT ATCU I izvršio je restart aplikacija SDD1 i SDD2 (kako bi se aplikativni procesi restartovali i "ispraznili"), te su sektori prebačeni na sektorsku konzolu UCS1. Ovom akcijom obezbjeđen je kontinuiran rad bez pojave anomalije do predmetnog događaja.</p> <p>Nakon saznanja o ovom događaju (01.09.2015.) OZZT ATCU I je ponovio gore opisane korake, te su sektori prebačeni na sektorsku konzolu UCS2 sa pretpostavkom da će ova akcija osigurati kontinuiran rad u trajanju 3-4 dana bez pojave anomalije.</p> <p>2. Stručna lica SMD-a su izvršila analizu događaja.</p>
---	--

Indeks procjene rizika i razlog: (Vidjeti Prilog 2, 3. i 6 ovog Uputstva)	C2 prema ESARR-u 2 Ovaj događaj predstavlja sposobnost pružanja sigurnih ali nepotpunih ATM usluga. Često se dešava.
Prijedlog mjera prevencije: (Bezbjednosne preporuke)	Za BHANSA/BHACC/ATCU I: Potrebno je da do konačnog otklanjanja predmetne anomalije, OZZT ATCU I kontinuirano u saradnji sa Odjelom za operacije prati dinamiku pojavljivanja anomalije, te po potrebi vršiti restart aplikacija. Očitovati se o potrebi vraćanja na staru verziju softvera u skladu s procjenom sigurnosti PSZP20-DPS SW-15062015.
Prijedlog drugih mjera:	Ne
Da li je potrebno dalje ispitivanje događaja: DA/NE (dati obrazloženje)	
Potpis imenovanog lica koje je radilo na obradi i analizi događaja i datum: (Ako na obradi i analizi radi više imenovanih lica)	Ilija Savatić, 30.11.2015. godine
Potpis rukovodioca Odjeljenja i datum:	Enes Mujezinović, 30.11.2015. godine